

1. Yleistä yhdistyksestä.

Pääkaupunkiseudun Etsintä ry on yleishyödyllinen, voittoa tavoittelematon yhdistys, joka on perustettu ja rekisteröity kesällä 2016. Yhdistys on erikoistunut ja varustautunut pienvesistöetsintään.

Yhdistyksen tarkoituksena on tarjota vapaaehtoista apua erilaisissa katoamistapauksissa. Tarjoamme apua esimerkiksi ihmisten, lemmikkieläinten tai omaisuuden kadotessa. Etsintää suoritetaan pääsääntöisesti pienvesistöissä ja maastossa. Yhdistykseltä löytyy avuksi pienvesistöetsintöihin erilaista teknistä välineistöä. Ryhmässä on mukana jäseniä, joilla on koulutus- ja ammattitautustaa monimuotoisesta pelastuspalvelutoiminnasta sekä turvallisuus- ja terveydenhoitoalalta.

Yhdistys toimii ensisijaisesti pääkaupunkiseudun alueella, mutta tapauskohtaisesti sovittaessa myös muualla.

Henkilöetsintään osallistutaan yleensä omaisten pyynnöstä ja viranomaisten kutsusta, aina tapauskohtaisesti, sekä kun viranomaiset ovat suorittaneet omat toimenpiteensä. Mahdolliset löydökset ilmoitetaan aina poliisille.

Toiminnassa yleisesti noudatetaan vaitiolovelvollisuutta sekä hienotunteisuutta. Yhdistys ei peri rahallisia palkkioita henkilöetsinnöistä, eikä järjestä avoimia etsintöjä sosiaalisessa mediassa.

Toimintaan otetaan mukaan täysi-ikäisiä jäseniä tarpeen mukaan jäsenhakemuksen kautta.

Sivustoilla ei tiedoteta tai julkaista mitään tapauksiin liittyvää, mitä ei olisi tiedotusvälineissä uutisoitu tai omaiset tai viranomaiset antaneet luvan. Ensisijainen tiedotusvastuu tapauksissa on viranomaisilla.

Yhdistys on SVAPry:n yhdistysjäsen ja osana vapepa-verkostoa. Yhdistyksellä on oma hälytysryhmänsä OHTO:ssa Uudenmaan alueella.

2. Toimintamuodot.

Yhdistyksen keskeisimpiä toimintamuotoja ovat henkilöetsinnät, eläinetsinnät ja tavaroiden etsinnät, sekä varainhankinnan tarkoituksien tehdyt talkoosuoritukset. Yhdistys valitsee vuosikokouksessaan kulloinkin keskuudessaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, sihteerin ja hallituksen jäsenet, sekä käsittelee muut säännöissä mainitut asiat. Yhdistyksen hallitus voi nimetä keskuudessaan eri toimintavastaavia yhdistyksen toimintoihin.

Yhdistys EI järjestä itse seuraavaa toimintaa:

- Juniori/nuorisotoimintaa alle 18 vuotiaille.
- Kilpailutoimintaa.
- Laitesukelluskokeiluja.
- Laitesukelluskoulutusta.
- Sukellusesityksiä.
- Sukellustoimintaa luolissa, eikä yli 30m syvyydessä.
- Sukelluksia muilla, kuin paineilmailla.
- Pelastussukellustoimintaa.

2.1 Henkilöetsinnät.

Yhdistys voi suorittaa vapaaehtoistyönä kiireetöntä henkilöetsintää. Yleensä etsintäpyynnöt ovat tulleet viranomaisilta taikka pitkään kateissa olleiden omaisilta tai läheisiltä, yleensä silloin, kun viranomaiset ovat päättäneet jo tapauksen aktiiviset etsinnät ja tapauksesta on kulunut useita vuosia. Vapepan kautta vuo tulla OHTO hälytyksiä hätäetsintöihin taikka tutkinnallisiin etsintöihin yhdistyksen hälytysryhmälle.

Yhdistys toimii vapaaehtoisuuspohjalta, eikä se peri henkilöetsinnöistä maksua, eikä maksa palkkoja tai palkkioita jäsenilleen. Omissa etsinnöissä voidaan soveltaa kilometri tai polttoainekorvauksia jäsenille. Näistä päättää tapauskohtaisesti yhdistyksen hallitus. Vapepan tehtävillä mahdolliset korvaukset maksetaan vapepan kulloinkin voimassa olevan ohjeistuksen mukaan.

Henkilöetsintöjen riskitekijät maasto-olosuhteissa.

Maastoetsinnöissä riskejä voivat olla: Haasteellinen maasto, etsijän fyysinen kunto/rajoitteet, etsijän puutteellinen varustautuminen, vallitsevat sääolosuhteet ja vuorokauden- ja vuodenaika, pitkäkestoiset ja syrjässä suoritettavat tehtävät. Talvella riskejä voivat olla: Liukkaus, kylmyys, viima ja pimeys. Heikot ja arvaamattomat jääolosuhteet. Kesällä riskejä voivat olla: Kuumuus ja lämpö, punkit, käärmeet ja ampieiset. Myös ukkonen, rankkasade ja myrskypuuskat. Maastossa liikkuessakin lisäksi yllätyksiä voi tulla puutteellisista suunnistustaidoista ja heikosta maaston tuntemuksesta. Henkilöetsinnöissä saatetaan myös kohdata pitkään maastossa tai vesistöissä ollut vainaja tai ihmisen jäänteitä.

Riskitekijöiden ennaltaehkäisy.

Jokaisen etsijän tulee itse varustautua tehtävän sekä säänmukaisella varustuksella, jalkineilla ja vaatetuksella. Varusteista on koottu jäsenille esimerkkiluettelo. Jokaisen etsijän tulee huolehtia myös toimintakunnostaan. Sairaana, huonovointisena tai toipilaana ei tule osallistua toimintoihin. Päihteiden, voimakkaan lääkityksen vaikutuksen alaisena tai krapulaisena ei tule osallistua toimintaan.

Mikäli tuntee kesken tehtävän olonsa huonoksi, tai toiset huomaavat sen, tulee siitä viipymättä ilmoittaa ryhmän vetäjälle, joka päättää jatkotoimista. Kenelläkään ei ole pakko osallistua toimintaan. Jos on jokin lääkitys tai muu rajoite, tulee siitä informoida ryhmänjohtajaa, mikäli sillä saattaa olla vaikutusta etsinnöillä tai toiminnoissa, esim allergiat, lääkitys, perussairaudet.

Suunistustaitoja, ensiaputaitoja, erätaitoja ja kartanlukutaitoja tulee ylläpitää ja kerrata säännöllisesti.

Etsinnöillä tulee aina liikkua vähintään pareittain, siten että näköyhteys pariin säilyy, käyttäen huomioliivejä.

Tiheässä ja risukkoisessa maastossa tulisi käyttää suojalaseja silmiä suojaamaan. Pimeään aikaan tulee käyttää riittävän tehokasta valaisinta, mieluiten otsalamppua, joka helpottaa toimintaa.

Vainajan tai ihmisten jäänteiden kohtaamisen mahdollisuus tulee olla tiedossa etsinnän alussa. Jokaisen etsinnän jälkeen tulee olla mahdollisuus jälkipurkuun osallistujien kesken. Jälkipurun vetää ryhmässä siihen koulutuksen saanut henkilö.

Henkilöetsintöjen riskitekijät vesistöetsinnöissä.

Vesistöetsinnöissä riskejä voi aiheuttaa: Muu vesiliikenne, sääolosuhteet, vesistön virtaus, syvyys, näkyvyys, pohjan rakenne, pohjan muoto, vedenalaiset rakenteet, kaatuneet puut ja uppotukit, kivet, matalikot ja karikot.

Vesistöetsinnästä suuri osa tapahtuu pienvesistöissä, kuten metsälammet, ojat, joet ja järvet. Lisäksi etsintöjä on paljon myös lähellä ranta-alueita ja laituriin ja pienvenesatamien läheisyydessä ja ympäristössä.

Talvella riskitekijöitä ovat liukkaus, kylmyys, viima, pimeys sekä mahdolliset heikot jäät.

Etsintäsyvyydet ovat tavallisesti 2-15m luokkaa. Riskejä itse etsintäveneelle ja siinä kiinni olevalle kalustolle ja operaattoreille muodostuu säästä, pinnanalaisista esteistä, vesikasvillisuudesta, kivistä ja karikoista. Voimakkaasta virtauksesta, törmäysriskistä tai teknisestä viasta tai veneen vuodosta.

Riskitekijöiden ennaltaehkäisy.

Huomioidaan suunnittelussa mahdolliset riskitekijät ja niiden vaikutus tehtävään. Ei ylitetä syvyys- ja tuulirajoja, eikä sovittuja aikoja. Ei sukelta, mikäli riskit muodostuvat liian suuriksi ja keskeytetään toiminta, mikäli havaitaan vaaratekijöitä. Huolehditaan omista varusteista ja toimintakunnosta. Käytetään sukellustoiminnassa A-lippua, kun alueella on muuta vesiliikennettä. Tarvittaessa käytetään pinta-avustajaa ja turvanarua tai sukeltajanpuhelinta yhteydenpitoon sukeltajan ja pinta-avustajan välillä.

Huomioidaan muu vesiliikenne ympäristössä. Vesillä operoitaessa käytetään aina turvavarusteita, kuten pelastusliivejä, kelluntapukua ja jäällä liikuttaessa kaulassa kannettavia jäänaskaleita ja tarvittaessa turvanarua.

Kahluutoiminnassa käytetään kuivapuvun/kahluuhousujen lisäksi turvanarua ja tarvittaessa pelastusliivejä ja pitkää haraa tukena. Pimeään aikaan käytetään riittävää valaistusta ja huomiovaatetusta.

Huomioidaan suunnittelussa vallitsevat sääolosuhteet ja niiden mahdollinen muuttuminen ja vaikutus etsintöihin. Noudatetaan kulloinkin voimassaolevia turvaohjeita ja sääntöjä. Tarkistetaan kaluston toimintakunto ennen ja jälkeen tehtävän.

2.2 Sukellustoiminta.

Tekniikan kehittyttyä laitteet ovat alkaneet korvata fyysistä sukellusta. Sukellusta tarvitaan yleensä yhdistyksen toiminnassa vain kohteen varmistamiseen, merkkäämiseen ja nostamiseen, sekä vedenalaisissa esine-etsinnöissä.

Sukeltajat vastaavat itse varusteistaan. Yhdistyksellä ei ole tarjota käyttöön kaikkia sukellusvarusteita. Sukeltajat huolehtivat itse sukellusvakuutuksen voimassaolosta ja ylläpitävät omaa sukellusvalmiutta ja kuntoaan yllä.

Sukeltajien tulee noudattaa kulloinkin voimassaolevia yhdistyksen sääntöjä, valtakunnallisia turvamääräyksiä sekä (Sukeltajaliiton laatimaa laitesukelluksen turvaohjetta) mitä laitesukellustoimintaan yleisesti tulee.

Sukelluksilla tulee nimetä sukellustapahtumasta vastaava tai sukellusvanhin. Ennen sukellusta, sukellussuunnitelma ja pelastussuunnitelma on tiedotettava kaikille osallistujille. Minimissään sukellusparista toinen on sukellusvanhin/vastaava. Sukellusvanhin/vastaava nimeää avukseen sijaisensa, kirjurin, turvasukeltajan ja muut avustajat ja toimijat tilanteen edellytyksien mukaisesti

Pelastus- ja sukellussuunnitelma tulee olla laadittuna ennen sukellusta. Pelastussuunnitelma voi olla vakiosuunnitelma, sukellussuunnitelman rinnalla. Se voidaan laatia myös suullisesti, mikäli paikka, jossa sukellaan on sellainen, että sinne on onnettomuuden sattuessa helppo hälyttää apua, sukellustapahtuma ei sisällytä suuria riskejä, kuten paikka, syvyys ja sukelluksen luonne huomioiden ja osallistujat sisäistävät pelastussuunnitelman. Ne tulee käydä läpi ennen sukellusta. Sukelluspaikalla tulee olla mukana riittävä ensiapuväline.

Suunnitelmasta tulee selvittää ainakin: Sukellusryhmän kokoonpano, varusteet, sukellusreitti/-tapa, maksimisyvyys, maksimi sukellusaika, mitä sukelluksella tehdään sekä kohteen tiedot, olosuhteet ja

käytettävät hätämerkit. (Yleensä sukeltajan köydellä useita peräkkäisiä ravistuksia tai nykäisyjä) Vaaratilanteita saattaa olla esim: Sukeltajan kiinnijuttuminen vedenalla oleviin rakenteisiin, köysiin tai kettinkeihin. Yllättävä laitevika, esim ilmaletkun rikko/vuoto, laitteiston rikko tai ilman loppuminen. Puvun rikkoutuminen, sairauskohtaus.

Pinta-avustajan tulee kyetä hätätilanteessa toimimaan oikein, sekä esimerkiksi vetämään tai kannattelemaan sukeltajaa turvaköydellä. Pinta-avustajan tulee kyetä avustamaan sukeltajaa pukemaan paineilmapulloverustus sukeltajan päälle ja riisumaan se, sekä tekemään muita tarvittavia avustustoimenpiteitä, esimerkiksi kuljettamaan paineilmapulloja kantaen maastossa.

Sukelluspöytäkirjaa suositellaan tehtäväksi aina laitesukelluksissa. Mikäli sukeltajia on kuitenkin vähän, esim kaksi sukellusparia, niin sukelluspöytäkirjaan kuuluvat asiat voidaan ilmoittaa sukellusvanhimmalle tai vastaavalle myös suullisesti. Laadittua sukellussuunnitelmaa tulee noudattaa. Sovitun maksimisukellusajan ylitys tai hätämerkinanto käynnistää pelastustoimet, jolloin toimitaan pelastussuunnitelman mukaisesti.

TOIMINTAOHJE ONNETTOMUUS JA VAHINKOTILANTEESSA. HÄTÄILMOITUS YLEINEN HÄTÄNUMERO 112

1. Kerro kuka olet ja mistä soitat.
2. Kerro mitä on tapahtunut. Jos sukellusonnettomuus, mainitse heti se.
3. Onko ihmisiä vaarassa tai loukkaantunut.
4. Odota lisäkysymyksiä ja vastaa hätäkeskuksen kysymyksiin.
5. Älä sulje puhelinta.
6. Toimi annettujen ohjeiden mukaan.
7. Järjestä opastus paikalle.
8. Pysy rauhallisena, säilytä tilannekuva.

TOIMINTA VAARATILANTEEN TAI ONNETTOMUUDEN JÄLKEEN.

Ensihoidon jälkeen ilmoitetaan asiasta yhdistyksen puheenjohtajalle tai hallituksen jäsenelle. Kriisiviestinnästä ja mahdollisesta tiedottamisen tarpeesta viranomaisille tai tiedotusvälineille huolehtii ensisijaisesti yhdistyksen puheenjohtaja. Sukellusvanhin/vastaava laatii tapahtumaraportin sukellusonnettomuuksista sekä vaaraa aiheuttaneista ja tavallisuudesta poikkeavista sukellustilanteista. Tapahtumaraportin laatiminen tehdään yhteistyössä tilanteessa välittömästi mukana olleiden kanssa. Onnettomuus ja sen aiheuttajat käydään tarvittaessa asianomaisten kanssa läpi. Onnettomuuksista opittua tietoa tulee käyttää luottamuksellisesti esim. jäsenten turvallisuuskoulutuksessa.

2.3 Muut etsinnät ja avustukset.

Yhdistys voi tarjota apuaan ja kalustoaan esimerkiksi karanneiden lemmikkien etsinnöissä. Yhdistys voi lainata asiakkaalle sovittua maksua ja kirjallista sopimusta vastaan loukkuja sekä tarjota apuaan etsinnöissä.

Yhdistys voi tehdä yhteistyötä myös muiden vastaavien toimijoiden kanssa.

Yhdistys voi tarjota apuaan ja kalustoaan kadonneen omaisuuden etsinnöissä. Tällaisia etsintöjä ovat olleet esimerkiksi laiturilta tai veneestä veteen pudonneet tavarat, viemäriin pudonneet tavarat tai maastoon hävinneet tavarat. Yhdistys voi tarjota apuaan asiakkaalle sovittua maksua vastaan, esimerkiksi metallinpaljastimen, magneetin tai sukeltajan avulla. Nämä etsinnät kuuluvat yhdistyksen talkoo- ja varainhankintatoimintaan.

Muiden etsintöjen ja avustusten riskitekijät ja niiden ennaltaehkäisy.

Muiden etsintöjen ja avustusten tehtäväkuva ja toimintaympäristö voi olla melko samanlaista, kuin henkilöetsinnöissäkin. Liikutaan maastossa tai vedessä, jolloin on otettava samoja riskitekijöitä huomioon. Tulee myös sopia etukäteen asiakkaan kanssa, mitä toimenpiteitä tehdään ja miten mahdollisesti niistä laskutetaan ja jos mahdollista ja tarvetta, niin käydä tutustumassa kohteeseen. Lisäksi kalustoa lainatessa/vuokratessa tulee aina tehdä sopimus lainaamisen ehdoista ja panttimaksuista. Lainaamisen riskejä ovat kaluston katoaminen tai rikkoutuminen. Kalusto tulee tarkistaa ennen lainaamista ja ilmoittaa asiakkaalle, mikäli siinä havaitaan jotain huomautettavaa. Lisäksi asiakasta tulee opastaa käytössä ja antaa mukaan tarvittaessa kirjalliset ohjeet. Ei oteta koskaan turhia riskejä. Ilmoitetaan aina muille, mikäli havaitaan toiminnoissa turvallisuuspoikkeamia.

Vakuutukset.

Yhdistyksellä ei ole toistaiseksi tarjota jäsenilleen erikseen vakuutuksia. Jokainen jäsen huolehtii itse mahdollisesta tapaturma, matka, tai sukeltajavakuutuksesta. Sen sijaan yhdistyksellä voi olla toiminnan kattava vastuuvakuutus.

Tämän turvallisuusselosteen on yhdistyksen hallitus hyväksynyt.